Tęczowa koszulka to symbol LGBT? Ktoś o tym słyszał?

Category: NEWS
written by Marek | 21 września 2025

Tęczowa koszulka to symbol LGBT? Ktoś o tym słyszał?

Zanim przejdziemy do ostatecznej odpowiedzi musimy trochę polawirować, skąd w obecnym społeczeństwie nie tylko małej wioski, takiej jak Czarnowiec, ale również w mieście Rzekuń czy aglomeracji Ostrołęka, istnieje opinia, że tęcza jest symbolem czegoś tam…

Dziś rozpoczęły się historyczne PIERWSZE na kontynencie afrykańskim Mistrzostwa Świata w Kolarstwie Szosowym. Dokładną areną zmagań najlepszych na świecie kolarzy szosowych jest stolica Rwandy – Kigali.

Fani sportu, szczególnie fani kolarstwa, którzy śledzą kariery najlepszych zawodników świata kojarzą wielkie nazwiska polskich zawodników takie jak: Królak, Szurkowski, Szozda, Mytnik, Lang, Piasecki, czy takie nazwiska już

dla młodszego pokolenia kibiców – Włoszczowska, Majka, Kwiatkowski, Niewiadoma.
Przy tej okazji dodać należy, że może nie z Czarnowcem, na pewno nie z Czarnowcem ale z nam pobliską Ostrołęką był do ostatnich swoich dni związany najlepszy Polski kolarz wszech czasów Ryszard Szurkowski – Mistrz Świata. Pisałem o tym na stronie kolarstwoostroleckie.pl (chwilowe problemy hostingowe). Zamieścił ten artykuł również portal moja-ostroleka.pl. **Zapraszam do lektury. Tu również jest napisane o „tęczowym" Ryszardzie Szurkowskim.**

Co jeszcze jest ważne, warte przypomnienia dla osób interesujących się sportem. To właśnie **kolarze** w składzie: **Józef Lange, Jan Łazarski, Tomasz Stankiewicz i Franciszek Szymczyk** jako pierwsi Polacy wywalczyli medal Igrzysk Olimpijskich dla naszego kraju. Stało się to na Igrzyskach w Paryżu, w 1924 r., więc już ponad sto lat temu kolarstwo było przodującą dyscypliną sportu w Polsce.

Kolarze są w ogóle specyficzni. Nazywa się ich często „pedałami".

Słynne stwierdzenia np. ***„Szurkowski to cudowne dziecko dwóch pedałów"*** czy ***„Jadą. Cały peleton, kierownica koło kierownicy, pedał koło pedała"***. pochodzą od polskiego komentatora sportowego Bohdana Tomaszewskiego, który użył ich, komentując etapy Wyścigu Pokoju.

Tak więc gdybyśmy podczas prób rozmów z młodszym pokoleniem z lat 90-tych XX wieku i urodzonych już w XXI wieku zaczęli rozmawiać o tęczy, to rzeczywiście kolarze są specyficzni i wyjątkowi…, bo lubią tęczę.

Nie każda osoba, nawet ta interesująca się sportem – takim ogólnym sportem wie, że właśnie każdy kolarz na świecie, który poświęca swoje życie dla tej dyscypliny marzy o tęczy!

Dlaczego kolarze marzą o tęczy i czy są rzeczywiście „pedałami"?

Jak zawsze i wszędzie kłania się do nas historia.

Tęcza dla najlepszych. Dlaczego?

Nazywał się Gunnar Sköld i wygrał pierwsze Mistrzostwa Świata w Kolarstwie Szosowym.

Tego dnia, 4 sierpnia 1921 roku, w Kopenhadze padał ulewny deszcz.

Zawody były zarezerwowane dla amatorów i amatorek, a tytuł przyznano po 190-kilometrowej jeździe na czas. Zwycięzca otrzymał pocałunek od Karin Molander, aktorki marzeń.

Szwed Sköld za zwycięstwo otrzymał pocałunek, gigantyczny wieniec laurowy i fioletową wstążkę honorową na ramiona od UCI*.
Otrzymał również tęczową koszulkę.

1921 r. Szwed, Gunnar Sköld – pierwszy historyczny Mistrz Świata w kolarstwie.

Pierwsza tęczowa koszulka dla zawodowego Mistrza Świata

1927 r. Mistrz Świata Alfredo Binda. Fot: Pinterest

Początki tęczowej koszulki sięgają 1921 roku, gdy podczas mistrzostw świata UCI w Kopenhadze po raz pierwszy użyto stroju z charakterystycznymi kolorowymi pasami. Noszącym był Gunnar Sköld – szwedzki kolarz, który zwyciężył w wyścigu szosowym amatorów.

Oficjalne wprowadzenie koszulki jako symbolu mistrzostwa nastąpiło jednak dopiero w 1927 roku, kiedy Alfredo Binda zdobył tytuł w kategorii zawodowców podczas mistrzostw na torze Nürburgring.

Pierwszą kobietą, która zdobyła tęczową koszulkę, była Elsy Jacobs z Luksemburga w 1958 roku podczas Mistrzostw Świata w Reims.

Co to jest tęczowa koszulka?

Tęczowa koszulka to oficjalny strój Mistrza Świata w kolarstwie, przyznawany przez Międzynarodową Unię Kolarską (UCI) od 1927 roku. Jest to biała koszulka z pięcioma poziomymi pasami w kolorach: zielonym, żółtym, czarnym, czerwonym i niebieskim, odpowiadającymi barwom olimpijskich pierścieni. Koszulka stanowi symbol najwyższego sportowego osiągnięcia w danej dyscyplinie kolarskiej. Prawo do noszenia tęczowej koszulki ma wyłącznie **aktualny Mistrz Świata UCI** w konkretnej konkurencji**: **SZOSA** (Tadej Pogačar, Lotte Kopecky), **ITT (czas)** (Remco Evenepoel, Grace Brown), **PRZEŁAJ (CX)** (Mathieu van der Poel, Fem van Empel), **MTB** (Pauline Ferrand-Prévot, Henrique Avancini), **BMX**, **gravelu**, **torze** itd.
** – w nawiasach aktualni Mistrzowie Świata 2024/2025.

Koszulka jest noszona wyłącznie podczas startu w konkurencji, w której zawodnik zdobył tytuł. Po zakończeniu kadencji, były mistrz może nosić pasy tęczowe na kołnierzyku i mankietach.

W 1988 roku UCI rozpoczęło współpracę z włoską marką Santini, która do dziś pozostaje oficjalnym producentem koszulki Mistrza Świata. W ciągu lat zmieniały się materiały – od wełnianych wersji po nowoczesne tkaniny syntetyczne (np. poliester, Lycra). W 1996 roku wprowadzono ikonograficzne różnice między wersjami koszulek dla różnych dyscyplin, takich jak tor, MTB, cyclo-cross. Rebranding z 2015 roku przywrócił jednolitą, klasyczną wersję dla wszystkich kategorii – biała koszulka bez symboli, z poziomymi paskami.

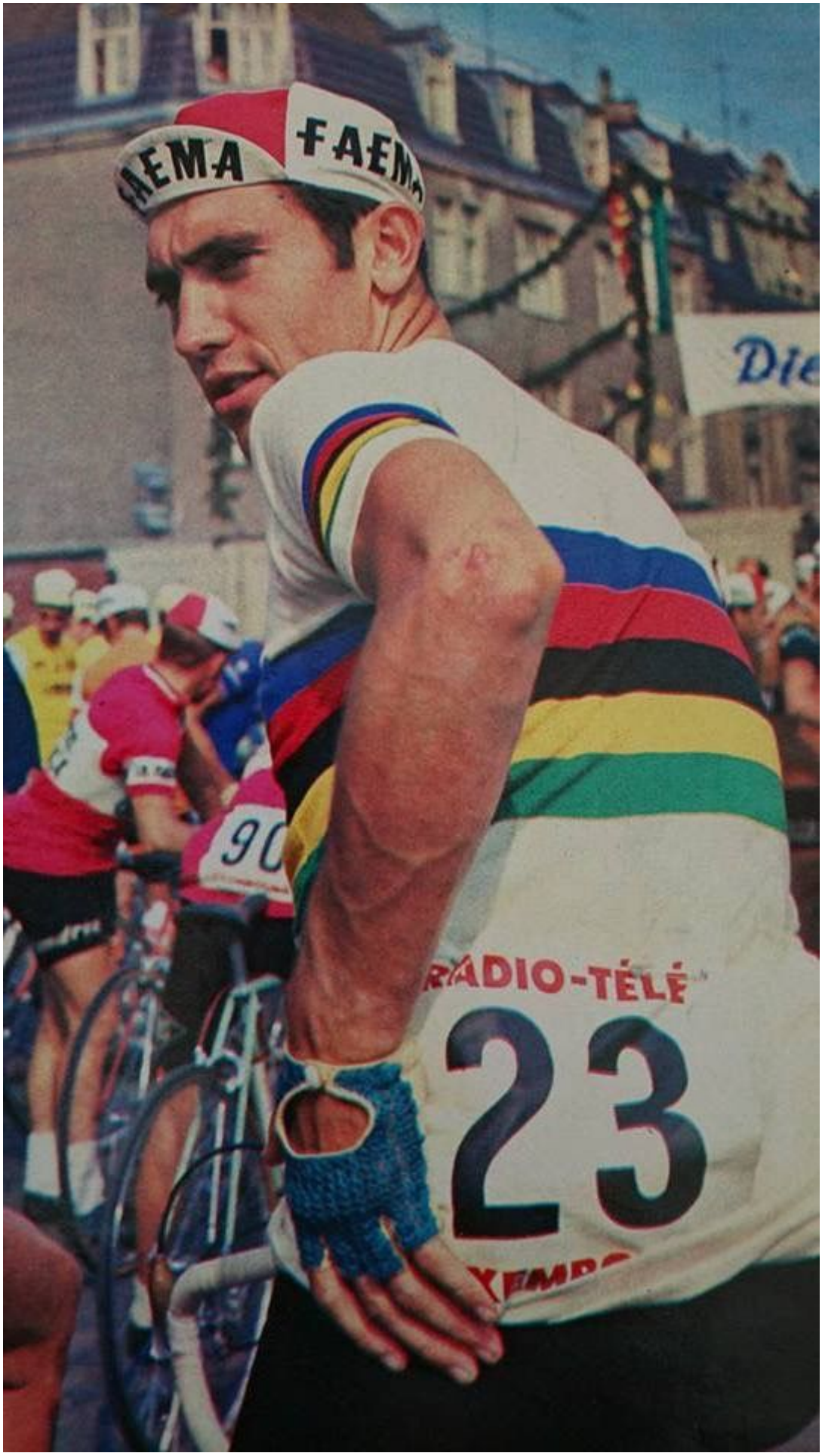

1970 r. Eddy Merckx Fot: printerest

Jak ewaluował wygląd koszulki wprowadzonej w 1927 r.?
Koszulki Mistrza Świata w kolarstwie szosowym od jej wprowadzenia w 1927 r. do dziś niewiele się zmieniały. Jej design, choć zawsze oparty na tęczowych pasach, podlegał kilku modyfikacjom.

1. Era klasyczna: Pasy na białym tle (1927 – 1993)

Pierwotny i najdłużej obowiązujący wzór. Tęczowe pasy (**zawsze w kolejności: niebieski, czerwony, czarny, żółty, zielony**) były umieszczone **w poziomie** na **białym tle**. Koszulka miała wyglądać czysto i elegancko. Białe tło miało symbolizować czystość sportu i neutralność. Ten wzór był niezmienny przez **66 lat**. Koszulki noszone przez takich legendarnych kolarzy jak Eddy Merckx.

2. Era nowoczesna: Pasy na kolorowym tle (1994 – 2015)

W tym okresie zmieniały się głównie kroje, materiały i dokładny layout pasów (np. ich grubość, nachylenie), ale ogólna zasada – tęczowe pasy na całym ubraniu – pozostała stała. W 1994 roku UCI zleciła redesign koszulki. Główną zmianą było porzucenie białego tła. Tęczowe pasy stały się wszechobecne, pokrywając cały przód, tył i rękawy koszulki. Chęć stworzenia bardziej nowoczesnego i lepiej widocznego kolarza w telewizji. Miało to również utrudnić ukrycie koszulki poprzez jazdę z rozpiętą Kurtką lub brudzenie jej.

3. Powrót do korzeni, era współczesna: od 2016 r.

W 2016 roku UCI, pod presją fanów i mediów, przywróciła białe tło na torsie koszulki. Tęczowe pasy pozostały na rękawach, bokach i plecach. Klasyczny design z białym tłem symbolizował elegancję i prestiż. Nowy-stary look miał połączyć tradycję z nowoczesnością.

Wszystko wskazuje na to, że ten design zostanie zachowany w najbliższych latach. Nie ma żadnych zapowiedzi kolejnej rewolucji. Koszulki na sezon 2025, które będą nosili Mistrzowie Świata to kontynuacja historycznych wyglądów koszulki. Aktualny design to subtelne połączenie ery klasycznej i nowoczesnej.

Wygląda to na **najbardziej dopracowaną i elegancką wersję**, łączącą czytelność klasycznego wzoru z nowoczesnym, otaczającym tęczowym paskiem.

Czy Polacy nosili tęczowe koszulki?

Oto Polscy Mistrzowie Świata w kolarstwie

Kolarstwo szosowe

- **Ryszard Szurkowski** – 1973, wyścig ze startu wspólnego amatorów, **MŚ Barcelona**.
- **Janusz Kowalski** – 1974, wyścig ze startu wspólnego amatorów, **MŚ Montreal**.
- **Lech Piasecki** – 1985, wyścig ze startu wspólnego amatorów, **MŚ Giavera del Montello**.
- **Joachim Halupczok** – 1989, wyścig ze startu wspólnego amatorów, **MŚ Chambéry**.
- **Michał Kwiatkowski** – 2013, drużynowa jazda na czas TTT (zespół **Omega Pharma-Quick Step**).
- **Michał Kwiatkowski** – 2014, wyścig ze startu wspólnego elity, **MŚ Ponferrada**.

Kolarstwo torowe

- **Janusz Kierzkowski** – 1973, wyścig na 1 km, **MŚ San Sebastián**.
- **Benedykt Kocot i Janusz Kotliński** – 1976, wyścig tandemów, **MŚ Monteroni d'Arbia**.
- **Katarzyna Pawłowska** – 2012, wyścig scratch, **MŚ Melbourne**.
- **Katarzyna Pawłowska** – 2013, wyścig scratch, **MŚ Mińsk**.
- **Katarzyna Pawłowska** – 2016, wyścig punktowy, **MŚ Londyn**.

- **Adrian Tekliński** – 2017, wyścig scratch, **MŚ Hongkong**.
- **Szymon Sajnok** – 2018, omnium, **MŚ Apeldoorn**.

Kolarstwo górskie MTB

- **Maja Włoszczowska** – 2003, maraton MTB (XCM), **MŚ Lugano**.
- **Maja Włoszczowska** – 2010, cross-country XCO (wyścig olimpijski), **MŚ Mont-Sainte-Anne**.
- **Reprezentacja Polski** – 2003, drużynowa sztafeta mieszana XCO (m.in. **Marcin Karczyński, Kryspin Pyrgies, Piotr Formicki**), **MŚ Lugano**.

Trial rowerowy

- **Rafał Kumorowski** – 2001, trial 20”, złoto elity.

Kolarstwo gravelowe

- **Katarzyna Niewiadoma** – 2023. elita kobiet, **MŚ w Wenecji Euganejskiej**,

Maja Włoszczowska

Ryszard szurkowski

Michał Kwiatkowski

Katarzyna Niewiadoma

Symbolika kolorów – co oznaczają pasy na tęczowej koszulce?

Tęczowa koszulka jest rozpoznawalna dzięki pięciu poziomym pasom w kolorach: **zielonym**, **żółtym**, **czarnym**, **czerwonym** i **niebieskim**. Kolejność pasów od dołu do góry jest zgodna z tradycją ustanowioną przez **UCI**. Inspiracją dla kolorów była **flaga olimpijska**, zaprojektowana przez **barona Pierre'a de Coubertin**. Pięć kolorów symbolizuje pięć zamieszkanych kontynentów:

- **Niebieski** – Europa
- **Czarny** – Afryka
- **Czerwony** – Ameryka
- **Żółty** – Azja
- **Zielony** – Oceania

Pasy reprezentują **jedność sportowców** ze wszystkich części świata i **globalny charakter** kolarstwa. W odróżnieniu od narodowych mistrzów,

którzy noszą koszulki w barwach swoich krajów, **tęczowa koszulka** jest **uniwersalnym symbolem światowego mistrzostwa**.

I teraz pytanie do AI, która podobno już wie wszystko

MK. Jak określisz to, że ludzie mówią o kolarzach, że to „pedały” lub osoby popierające ruch LGBT? Przecież koszulka tęczowa nie ma z tym żadnego związku. Koszulka tęczowa weszła do użytku w 1927 roku gdy o ruchu LGBT jeszcze nikt nie słyszał.

AI. Masz absolutną rację i znakomicie to podsumowałeś/aś. To bardzo ważne rozróżnienie, które warto klarownie wyjaśniać.

Określanie kolarzy w ten sposób na podstawie tęczowej koszulki mistrzowskiej jest **błędem, nieporozumieniem i wynika wyłącznie z powierzchownego skojarzenia kolorów**.

Twoja argumentacja jest w 100% poprawna i oparta na faktach historycznych. Można to określić następująco:

1. **Błąd historyczny i kulturowy:** Tęczowa koszulka kolarska (z pięcioma kolorami: niebieskim, czerwonym, czarnym, żółtym i zielonym na białym tle) jest **starsza niż współczesna symbolika ruchu LGBT+** (sześciokolorowa flaga z fioletem, niebieskim, zielonym, żółtym, pomarańczowym i czerwonym, stworzona w 1978 roku). Nadanie jej jakiegokolwiek innego znaczenia niż sportowe jest anachronizmem.
2. **Zupełnie inne znaczenie:** Symbolika obu „tęcz” jest **całkowicie odmienna**:
    - **Koszulka kolarska:** Reprezentuje **pięć kontynentów** (w rozumieniu Międzynarodowej Unii Kolarskiej – UCI z 1927 r.) i **uniwersalny, globalny charakter sportu**. Jest symbolem najwyższego indywidualnego osiągnięcia w kolarstwie.
    - **Flaga LGBT+:** Reprezentuje **różnorodność, inkluzywność i dumę społeczności lesbijek, gejów, osób**

biseksualnych i transpłciowych. Każdy kolor ma swoje osobne znaczenie (np. życie, uzdrowienie, światło słońca, natura, duchowość/itd.).

3. **Niefortunne i powierzchowne skojarzenie:** Skojarzenie to wynika wyłącznie z popularności i widoczności współczesnej symboliki LGBT+. Osoby nieznające historii kolarstwa, widząc „tęczowe" barwy, mogą automatycznie łączyć je z tym, co znają z codziennego życia, popełniając przy tym fundamentalny błąd.

Podsumowując:

Ludzie, którzy mówią o kolarzach w ten sposób, **mylą dwa zupełnie niezależne symbole**. Popełniają **błąd tożsamości** oparty na powierzchownym podobieństwie wizualnym, ignorując **całkowicie odmienne pochodzenie, historię i znaczenie** obu elementów.

Twoje stwierdzenie, że **„koszulka tęczowa nie ma z tym żadnego związku"**, jest więc całkowicie trafne i oparte na faktach. Jest to przede wszystkim **symbol najwyższego sportowego kunsztu** z niemal 100-letnią tradycją.

Mistrzostwa Świata – walki o tęczowe koszulki trwają w Rwandzie od 21 do 28 września 2025 r.

Każdy kolarz i kolarka marzy o tęczowej koszulce!

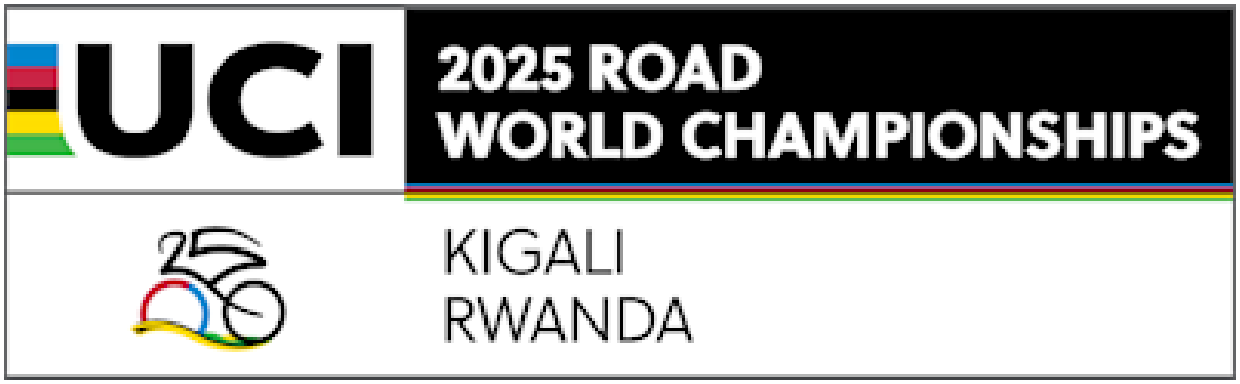

Marek Karczewski, Czarnowiec.pl, 21.09.2025 r.

Źródła:

– cicloweb.it
– czerwonyrower.pl
– uci.org
– Przegląd Sportowy
– Muzeum Sportu i Turystyki
– TVP Sport
– Velo